

tager Renten af Anlægssummen osv. med, blive omtrent 6 Kr. pr. Lønde Hartkorn, hvilket er mellem Halvdelen og en Trediedel af samtlige Hartkornsskatter til Amtsfonden. Man ser altsaa, at det er en Opgave, der kræber uhyre Summer — bestandig større og større. Fordringerne vore i enhver Henseende saaledes, at medens i Reglen tidligere de mere velstillede Beboere bleve hjemme, komme ogsaa de nu til Sygehuse, baade Løgerne og alle Andre passe paa at faae det bedst Mulige, det vil sige tillige det dyreste, sat igjennem, og Enhver, der ikke vil være med til Alt, bliver let kaldt en Fjende af Humaniteten. Paa denne Maade ender det med, at Amtsfonden maa paatage sig omtrent hele Sygepleien paa samme Maade, som i Kjøbenhavn, for at tage et enkelt Exempel, det Offentliges Udgift til Kommuneskolerne bestandig voger. Enden herpaa maa blive, at Kommunen maa tage hele Undervisningen paa sig; thi i Længden kan det naturligvis ikke gaa, at de Private, der skulle betale for deres Børns Undervisning, skulle have det daarlige i enhver Henseende, og navnlig i hygieinisk Henseende, end alle de, der slet intet betale, og som faae de størst mulige Fordringer fuldstgjorte i Henseende til Lurus baade med Hensyn til Varme, Lys og Undervisning — og, som det synes, endogsaa Vådsk. I Længden vil dette selvfølgelig føre til, at de Andre, der nu lade deres Børn undervise privat, føle sig tilsidefattede og holde op dermed, saa at Kommunen ogsaa maa tage dem. Paa samme Maade er man nu i Frederiksborg Amt isærd med gradvis at glide over til at vælte hele Byrden af Sygepleien over paa Amtet. Nu er det ganske vist, at man ikke kan stille dette lige med, hvad der foreslaas i dette Lovforslag, men det vil jo let voge mere og mere. Naar man endda, for at vende tilbage til Forholdene i Frederiksborg Amt, havde vist en vis Bestindighed og handlet som f. Ex. i vort Naboland Skanie, saa vilde det efter min Mening være en langt heldigere Maade, idet man der tager et meget moderat Bidrag, saa at selv de fattigste formaa at indrede deres Bidrag til Sygehuse; de svare nemlig paa de staaenst Lazaretter kun 30 Ore om Dagen for Sygepleien, og dette kan som Regel overkommes. — Hvad nu dette Forslag angaar, skal jeg erklære, saaledes som jeg begyndte med at sige, at uagtet jeg ser Vanskeligheder og Farer ved dette Lovforslag, er der intet Andet at gjøre, og jeg for mit Vedkommende ønsker ikke at lægge Forslaget væsentlige Hindringer i Vejen. Hvad jeg ønsker at udtale, er, at man ikke bør engagere sig for stærkt paa dette Omraade, idet der er saa mange andre

store Opgaver at løse i human Henseende, saa at man bør bevare sin Bestindighed overfor dette særlige Spørgsmaal. Allerede Fordringen om Alderdomshjælp vil, som jeg har tilladt mig at udtale, stille saa store Krav til det Offentlige, at vi alene af den Grund maa være forsigtige med, hvad vi gjøre ved denne Leilighed (Bust: Og Fæstningen!) Det ærede Medlem bringer atter Spørgsmaalet om Fæstningen ind her. Jeg skal, som jeg før har gjort, gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det ikke gaar an at debattere ganske uensartede Spørgsmaal mellem hverandre. Det ærede Medlem maa gjemme Fæstningen, til der er Spørgsmaal om Forsvar overfor Ublandet. Man kan have forskjellige Meninger om, hvad der er nødvendigt i saa Henseende, men det kan kun blive vildledende at bringe Spørgsmaalet om Forsvaret ind i Debatten om, hvilke Byrder vort Samfund skal paatage sig i andre Henseender. — Der er et enkelt Spørgsmaal, som jeg ser, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Scharling) har anset over igaar, om hvilket jeg vil udtale, at der er jeg af samme Mening som han. Jeg antager ogsaa, at et Antal af 30 Medlemmer er for ringe, og at selv et Antal af 50 som det Normale er et meget lavt Tal at gaa ud fra. Det er, som det blev udtalt af den ærede næstforegaaende Tale, utvivlsomt, at Staten vil blive gjort ansvarlig, med Rette eller Urette, naar den har Tilsyn, for baade den ene og den anden Ulykke, som maatte ske, og det er umuligt i Kasser med saa ringe et Medlemsantal at fastsætte saadanne Bidrag, at Kassen kan opfylde sine Forpligtelser, naar den da ikke har et kolossalt Reservecfond. Blive blot 3 eller 4 Medlemmer syge i længere Tid i en Kasse paa 30 Medlemmer, vil den være ude af Stand til at opfylde sine Forpligtelser, og intet Statstilsyn i Verden kan forhindre en Kalamitet. Det vil blive et fuldstændigt Lotteri, og jeg kan ikke indse Nødvendigheden af at holde sig til saa lille et Tal. Et større Antal Medlemmer maa overalt kunne samles, og det vil desuden for Inspektionen, der jo ogsaa skal være raadende og veiledende foruden at være kontrollerende, blive altfor besværligt at have med saadanne Smaakasser at gjøre, der næppe engang have en egentlig Administration. Det gaar i saadanne Kasser til i et gemytligt Fællesskab, som f. Ex. ved Fabriker, hvor Alle kende hverandre. Et enkelt Medlem fører Regnskabet og inkasserer Bidragene, og det hele gaar saa let, at man næsten ikke kan tale om en virkelig Organisation. Det forekommer mig, at det vilde være meget vanskeligt at kontrollere saadanne Kasser, og jeg ser, som sagt